

# SAVA

Izhaja vsako soboto ob 5 uri zvečer. Uredništvo in upravnništvo: Kranj št. 170 (Prevčeva hiša). — Naročnina za celo leto K 4.—, za pol leta K 2.—, za četrt leta K 1.—. Za vse druge države in Ameriko K 5.60.— Posamezne številke po 10 vinarjev. — Vse dopise je naslavljati na uredništvo lista „Sava“ v Kranju. Inserate, naročnino, reklamacije pa na upravništvo „Sava“ v Kranju. — Dopisi naj se blagovolijo frankirati. Brezimni dopisi se ne priobčujejo. Reklamacije so poštnine proste. — **Inserati:** štiristopna petit-vrsta za enkrat 12 vin. za dvakrat 9 vin., za trikrat 6 vin., večji inserati po dogovoru. Inserati v tekstu, poslani in posmrtnice dvojno. Plaćujejo se naprej. — Rokopisi se ne vračajo. — Brzjav: „Sava“, Kranj. Čekovni račun pri c. kr. pošto-hranilničnem uradu št.: 41.775.

## Svetovna vojna.

### Avstrijsko-ruska vojna.

#### Naše in nemške čete so prekoračile Wisloko.

Med neprestanimi zasledovalnimi boji so prekoračile zavezniške čete avstro-ogrske in nemške bojne sile s svojimi prednjimi četami reko Wisloko na črti Pilzno-Jaslo. Južno od Jasla zapirajo močne lastne čete v prostoru Dukla-Rymanow karpatske ceste, po katerih se umikajo Rusi v nedrskih kolonah proti severu in severovzhodu. Tem sovražnim kolonom sledi za petami naša čez Beskide prodirajoča armada, v katere zavezi se borijo tudi nemške čete. Število vjetnikov in vojni plen se še vedno večata. Špecijelno je naš X. armadni zbor včeraj sam vplnil 5 težkih in 16 lahkih topov. Naše čete v vzhodnih odsekih karpatske fronte so med tem zavrile obupne sovražne napade, pri čemer je imel nasprotnik najtežje izgube. Tako smo odbili včeraj nov sunek proti višini Ostry s silno učinkujočim artiljerijskim ognjem; vjeli smo 1300 sovražnikov ter smo nekaj sovražnih oddelkov popolnoma uničili obstreljujoč jih z boka.

#### Veliki udarec.

Popolnoma presenetljivo za sovražnika so se izvršili koncem aprila večji transporti nemških čet v zapadno Galicijo. Solnce je sijalo in ceste so bile suhe. Tako so mogli priti letalci in artiljerija do polne veljave in premagati težkoče pokrajine. Z največjimi težkočami je bilo na raznih mestih na mezhjih spraviti municijo v pozicije in močne kolone in baterije so morale prodirati na inproviziranih potih.

Dne 1. maja popoldne je pričela artiljerija streljati na ruske pozicije. Te pozicije so bile že 5 mesecev po vseh pravilih utrjene. Bile so zgrajene v nadstropjih na vrhovih, pobočja močno za-

varovana z ovirami. Na nekaterih točkah, ki so se zdele Rusom posebno važne, je bilo do 7 vrst strelcev zapored. Naprave so bile zelo spretno urejene in so se mogle medsebojno flankirati. V nočeh pred naskokom se je bila infanterija pomaknila blizu do sovražnika in si je napravila pozicije za naskok. V noči od 1. na 2. maja je streljala artiljerija počasi proti sovražnim pozicijam.

Dne 2. maja ob 6. zjutraj se je pričel na celi fronti, kjer smo nameravali predreti mnogo kilometrov daleč ogenj poljskih topov in topov največjega kalibra, ki se je neprestano nadaljeval štiri ure. Ob 10. dopoldne so naenkrat utihnili nešteta žrela in v tistem trenutku so se vrgli roji in napadalne kolone na sovražne pozicije. Sovražnik je bil od težkega artiljerijskega ognja tako omajan, da se je na nekaterih točkah samo slabotno ustavljal. V brezglavnem begu je zapustil, ko je dospela pehota, svoje urtdbe, pometal stran puške in priprave za kuhanje, ter pustil silne množine infanterijske municije in mnogo mrtvih v jarkih. Na eni točki je sam porezal žične ovire, da se uda. Na več točkah se v 2. in 3. črti ni več omembe vredno ustavljal.

#### Ruska armada se umika iz Ogrske.

Uradno se razglša, dne 8. maja opoldne; Posledice bitke pri Tarnovu in Gorlicah se raztezajo sedaj tudi na karpatsko fronto vzhodno od Lupkova. Naše čete, ki so prešle tudi tu v napad, so zavzele ponoči obmejni greben severno od krajev Telepocz, Cellö in Nagypolanyja, ki so znani iz zadnjih ljutih bojev. Tekom zimskih mesecev so Rusi s težkimi izgubami v tedne trajajočih bojih zasedli pozicije južno od mejnega grebena Karpatov ter s tem, da so vstavili vse svoje razpoložljive rezerve, potisnili svojo fronto na zgornjem toku Ondave, Laborcze in Cziroke proti jugu. Kljub vsem sunkom in besnim napadom nam niso mogli iztrgati prelaza Uzsok. Severno in na obeh straneh prelaza so se držale naše čete, ki so se tu že mesece borile, kakor skala. Vse, kar

so Rusi pridobili na prostoru, so sedaj v malo dneh izgubili. Med velikimi izgubami, ki so zvezane s tako hitrim umikanjem, je izpraznil sovražnik pas ogrskih tal, ki ga je s tako velikim trudom zavzel. V zapadni Galiciji se boji na celi fronti nadalje razvijajo. Naše čete so včeraj zavzele Krosno. Kako velika je zmeda in nered na celi fronti se hitro umikajoče armade Radka Dimitrijeva, dokazujejo vjetniki, ki smo jih dobili v krajevnem boju v Brzstoku, ki pripadajo šestim ruskim divizijam št. 8, 21, 31, 52, 62 in 81. Dele iz Beskidov se umikajočih ruskih čet smo na več krajih obkolili in vjeli. Skupno število vjetnikov od 2. maja naprej je doseglo dosedaj 70.000. Sovražnika še nadalje zasledujemo. V jugovzhodni Galiciji smo odbili na vrhovih na obeh straneh doline Lomnice močne ruske napade. Zavzeli smo neko rusko oporišče pri Zaleszczykih.

#### Ogrska prosta sovražnikov.

Na zasledovanju sovražnika potisnjenega iz njegovih višinskih pozicij so naše kolone prekoračile obmejni karpatski greben. Ogrska je prosta sovražnika. Na galiških tleh še traja bitka. V frontnem prostoru nad 200 kilometrov od Visle do gorskega prelaza Uzsok se umika sovražnik. Zavezniške armade so v zmagovitih bojih prekoračile prilično črto gorski prelaz Uzsok—Komanca—Krosno—Denbica—Szczucin. V karpatskem odseku vzhodno od prelaza Uzsok in na fronti v jugovzhodni Galiciji so se sedaj takisto razvili srđitejši boji.

Močne sovražne čete so napadle naše voje na višinah severnovzhodno od Ottynile. Tam se še vrši borba. Naše čete so včeraj z naskokom zavzele močno zgrajeno mostno utrdbo pri Zaleszczykih, ki jo je nasprotnik v večtedenskih obupnih bojih skušal držati, zasledovale Ruse preko Dnjestra, ter vjele 3500 mož.

#### Naše čete prodirajo naprej.

S težkimi izgubami iz zapadne Galicije in Karpatov odbita III. ruska armada se je udala pri-

## PODLISTEK.

### Sendomirski samostan.

Gosta se spogledata, začudena pri tako ne navadni prikazni. Medtem je pokleknil menih pred peč ter jo začel kuriti, pri tem pa se tudi ni dal premočiti z opazko, ki jo je izrekel eden izmed gostov, češ, da ju ne zebe in da torej ni treba tega truda. „Noči postajajo vedno bolj hladne in mrzle,“ dejal je menih ter je nadaljeval započeto delo. Ko je to dovršil in so drva v peči že veselo gorela, ostal je še nekaj časa pri peči ter si ogreval roke; potem pa je navidezno ne meneč se za tuja gosta odkorakal molče proti durim.

Že je stal pred durmi in je držal kljuko v roki, da odpre vrata in odide, ko izpregovori eden izmed gostov: „Ker ste že tukaj, častiti oče —“

„Brat!“ ga prekine skoro nejevoljno in osorno menih, in ne da bi se obrnil proti gostoma, obstoji s čelom proti durmi obrnjen pred vhodom.

„Častiti brat, torej!“ nadaljuje gost, „ker ste že tukaj, bodite tako prijazni in pojasnite nama nekatere stvari, katere želiva izvedeti.“

„Vprašajte!“ odvrne menih ter se obrne proti mizi, za katero sta sedela gosta.

„Vedite torej,“ poprime zopet tujec besedo, „da naju krasna lega Vašega samostana in pa slog, v katerem je zidan, navdaja z občudovanjem, posebno pa, ker je še nov in se vidi, da je bil še le pred kratkem sezidan.“

Pri teh besedah je menih pogledal na gosta, ki je bil govoril, ter je svoje oči srepolno in srđito upiral vanj.

„Časi so že minuli,“ nadaljuje ta, „ko so ljudje iz same pobožnosti zidali samostane in ko taka dela niso bila nič redkega; kako dolgo že stoji Vaš samostan?“

„Ali Vam je to morebiti že znano?“ vpraša menih, oči zopet v tla upirajoč, „ali pa tega ne veste?“

„Če bi mi bilo znano, bi pač ne vprašal,“ odvrne tujec.

„Se pač pripeti včas,“ zamrmra bolj sam zase menih. „Tri leta že stoji ta samostan. Trideset let!“ dostavi in popravi prejšnje besede hitro, ne da bi pogledal od tal.

„Kako se je imenoval njegov ustanovitelj?“ vpraša tujec dalje. „Kateri bogoljubljen mož?“ — Pri teh besedah se menih porogljivo zagrohota na ves glas. Stolovalo naslonjalo, na katero se je bil s svojim telesom oprl, se je zlomilo pod njegovo težo; oči, katere je upiral na tujca, so se zasvetile kakor peklenski ogenj; nato se hitro obrne in glasno stopajoč odide skozi duri.

Gosta se temu prizoru še nista bila dosti načudila, ko se iznova odpro duri in ko vstopi isti menih zopet v sobo. Kakor da bi se ničesar posebnega ne bilo zgodilo, stopi pred peč, zrahlja z železom goreča drva v peči, naloži novih ter začne na vso moč pihati vanje. Potem se obrne proti gostoma ter izpregovori: „Jaz sem zadnji izmed vseh slug te hiše; najnižja dela moram opravljati; proti gostom moram biti potrpežljiv in jim prijazno odgovarjati, kadar me česa vprašajo. Tudi Vi ste stavili neko vprašanje name. Kaj je neki bilo? Skoro sem pozabil.“

„Hotela sva natančnejših in podrobnejših podatkov o ustanovitvi tega samostana,“ reče gost, „toda Vaše čudno obnašanje —“

„Res, res,“ ga prekine menih, „vidva sta tujca in ne poznate ne kraja ne ljudi tu. Najrajši

bi ne dal na Vajina radovedna vprašanja nobene odgovora, toda potem me zatožita gotovo pri opatu in ta me zopet pošteno ošteje kakor takrat, ko sem nekega dvornika zgrabil v sveti jezi za grlo, ker je z zaničevanjem govoril o mojih prednikih in jih smešil. Ali ste prišli iz Varšave?“ vpraša po kratkem molčanju.

„Tja ravno gremo,“ odgovori eden izmed gostov.

„To je ničvredno mesto,“ reče menih ter sede. „Ves nemir prihaja iz tega mesta. Če ustanovitelj tega samostana ne bi bil prišel nikdar v svojem življenju v Varšavo, bi sploh ne bil ustanovil tega samostana, tu bi sploh ne bilo nobenih menihov in tudi jaz ne bi bil menih. Ker vidva nista prišla iz onega mesta, rad verjamem, da sta poštena moža in se nič več ne obotavljam, povedati Vama zgodovino tega samostana. Toda, prosim, ne prekinita me pri mojem pripovedovanju in ne izprašujta več dalje, ko končam. Na vse zadnje tudi sam rad zopet enkrat o tem govorim. — Če ne bi bilo toliko temne megle vmes — človek le težko vidi skozi njo stari grad — in luna sije tudi tako žalostno.“ Zadnje besede je menih le še sam zase mrmral, tako da jih gosta nista mogla več razumeti; potem pa je zavladala v sobi mučna tišina; menih vtakne roke v široke rokave, povesi glavo na prsi ter nepremično in zamišljeno sedi na stolu. Že sta mislila tujca, da mu je žal, kar je obljubil, tako da sta se hotela, majaje z glavo, odstraniti iz sobe, ko se naenkrat menih zravna pokonci ter na glas vzdihne: kapuca, ki je prej pokrivala tudi čelo, pade nazaj; oči, ki so prej pogledovale tako strastno in divje, so se sedaj sverlikale mirno in otožno; glavo, ki je bila na pol obrnjena proti mesečini, nasloni na roko ter začne pripovedovati sledeče:

Dalje.

tisku iz obeh smeri, ter se je stlačila s svojo glavno silo v prostoru okoli Sanoka in Liska. Proti tej masi prodirajo zavezniške armade tudi še nadalje uspešno ter so si priborile z zapada semprehod preko Wisloka, z juga sem pa so dospele do črte Dvornik—Baligrod—Bukowsko. Na severnem križu zapadnogiške fronte so gornjeavstrijske, solnograške in tirolske čete zavzele včeraj v naskoku več krajev vzhodno in severovzhodno od Denbice. Število sovražnikov, ki smo jih zajeli v zapadni Galiciji se je zvišalo na 80.000; tem je še prištetih nad 20.000 v Karpatih pri zasledovanju vjetih neprijateljev. Ruska III. armada, ki je sestojala iz peterih zborov namreč iz 9., 10., 12., 24. in 3. kavkaškega ter iz več rezervnih divizij, je torej izgubila samo na vjetnikih približno 100.000 mož. Ako prištejemo število ubitih in ranjenih, lahko sodimo, da znaša celotna izguba najmanj 150.000 mož. V tudi še sedaj nepregledni množini vojnega materiala smo našli doslej 80 topov in 200 strojnih pušk.

#### Rusi se umikajo preko Visle.

Veliki glavni stan, dne 9. maja.

Zasledujoč potolčenega sovražnika so prekorale čete generala Mackensena po hudih bojih Wislok med Boskom (vzhodno od Rymanowa) in Frysztokom. Pred pritiskom vzhodno in severno od Tarnowa se borečih zaveznikov se sovražnik umika na Mielec in preko Visle. Na majajoči se ruski karpatski fronti so druge nemške čete vrgle sovražnika iz njegovih pozicij ob železniški progi Mezo Laborcz-Sanok.

#### Zmagovito prodiranje zavezniških čet v zapadni Galiciji.

Veliki glavni stan, dne 10. maja.

Vkljub vsem sovražnikovim poskusom zadržati naše zasledovanje z novimi četami, ki jih jadrno dovaja po železnici ali pešpohodih, so zavezniške armadne skupine generalnega polkovnika pl. Mackensena tudi včeraj potiskale nasprotnika s pozicije na pozicijo in mu odvzele nad 12.000 vjetnikov in mnogo materiala. Število vjetnikov, ki jih je od 2. maja zajela samo ta armadna skupina, je s tem naraslo nad 80.000. Naše srednje čete so se približale odseku Stebnica in, so dosegle Brzezanko in Dolenji Wislok. Zasledovanje se nadaljuje.

#### Rusi se umikajo tudi v ruski Poljski.

V bojih zadnjih 2 dni so naše čete prodrle rusko bojno črto pri Denbici. S tem so bile južno od Visle se boreče močne čete prisiljene, da so se umaknile na dolenoj Wisloko. Važnost teh dogodkov je razvidna iz danes zjutraj dospelih vesti o umikanju sovražnega južnega krila v ruski Poljski. Močno utrjeno fronto ob Nidi smatra sovražnik za nevzdržljivo in jo brzo izpraznjuje. Kakor je prešel uspeh pri Gorlicah in Jaslu na karpatsko fronto, tako vpliva uspeh armade nadvojvode Josipa Ferdinanda pri Tarnowu in Denbici na situacijo v ruski Poljski. V srednji Galiciji pritiskajo naše in nemške čete v neprestano uspešnih bojih za ostanki potolčenih ruskih krogov proti odseku reke San Dynow—Sanok. Poskušen ruski protinapad kakih treh divizij iz okolice Sanoka ob železniški progi proti zapadu smo krvavo odbili z velikimi izgubami za sovražnika ter nadaljevali zasledovanje. Število vjetnikov in plen naraščata vsak dan. Kolone, ki so prodrle iz gozdnega pogorja, so pri Baligrodu potisnile močne nasprotnike in s sprednjimi četami prekoračile San pri Dworniku. Ruska 8. armada, ki se je v splošnem borila med Lupkowom in Uszokom, je sedaj z znatnimi deli takisto zapletena v poraz. V jugovzhodni Galiciji so Rusi v več odsekih pričeli z napadom. Suneč močnih čet severno od Pruta na Črnovice smo odbili na državni meji in vjeli 620 mož. Severno od Horodenke se je sovražnim oddelkom posrečilo ugnéziti na južnem bregu Dnestra. Tu še traja boj.

#### Iz osvobodene zapadne Galicije.

V Tarnow so se že odpeljali uradniki okrajnega glavarstva. Okrajna urada v Dombrowi in Ropczycach bosta v kratkem reaktivirana. Brzobjavna zveza s Tarnowom je zopet popravljena. Mrzlično se še vrše popravljala dela na mostu čez Dunajec, ki so ga Rusi razdejali. Železniški promet se bo kmalu zopet otvoril. Trdnjavski poveljnik v Krakovu se je odpeljal v Tarnow, da si ogleda bojišče. Zatrjuje se nasproti drugim vestem, da so prišli kot prvi v Tarnow tirolski strelci. Mesto je bilo okraшено z zastavami. Sovražnik ni mogel vzeti s seboj velikih svojih zalog živih in municije, tako, da je vojni plen v Tarnowu zelo velik. Rusi pod generalom Dragomirovom so bežali proti Szczucinu, Lysi gori in Denbici.

### Nemško-francoska vojna.

#### Nemško napredovanje pri Ypernu.

Veliki glavni stan, dne 7. maja.

Pri Ypernu smo preprečili vse angleške poskuse nam odvzeti višino 60 jugovzhodno od Zilibeke, ki je bila že od 17. aprila sredotočje vseh

bojev. Tam smo pridobili nadalje na prostoru proti Ypernu. Sovražnik je včeraj v teh bojih izgubil 7 strojnih pušk, 1 metalca min in veliko število pušk s strelivom. Nadaljevaje svoj napad so imeli Angleži danes zjutraj zopet velike izgube. Med rekama Maas in Mosel vzdržujemo in utrjujemo svoje pridobitve na ozemlju, ki smo jih izvajali na višinah ob reki Maas in jugozapadno ter južno od Aillyskega gozda. Pri Flireju je ozek kos naših jarkov še v francoski posesti. Sicer smo odbili vse napade. Sovražnikov napadalni poskus severno od Steinabrücka v dolini reke Fecht smo v kali zadušili s svojim ognjem.

#### S francoskega bojišča.

Veliki glavni stan, dne 8. maja.

Pred Zeebrüggom so naše obrežne baterije potopile včeraj zvečer nekega sovražnega rušilca. Na večjem delu bojne fronte so se vršili običajni artilerijski boji, ki so se semtertja stopnjevali na posamnih točkah — tako pri Ypernu, severno od Arrasa, v Argonih in na višinah ob Maasi. Pehotni napadi so se vršili samo v Vogezi. Tu so Francozi napadli naše pozicije pri Steinabrücku ob obeh straneh doline Fecht in sicer zvečer po večurni artilerijski pripravi.

Nadaljevaje svoje napade pri Ypernu smo potisnili nasprotnika iz njegove močno utrjene pozicije med cestami Fortoin—Wielthe—Ypern, osvojili vasi Frenzenberg in Verlorenhock ter prišli s tem v posest važne, okolice pri Ypernu na vzhodu obvladajoče višine ter doslej vjeli 800 Angležev, med njimi 16 častnikov.

#### Nemški uspehi pri Nieuportu.

Veliki glavni stan, dne 10. maja.

Na obrežju smo v sipinah napredovali v smeri proti Nieuportu ter vzeli več sovražnih strelskih jarkov in strojnih pušk. Sovražen protisunek tekom zadnje noči je došel do Lombardzyde, a smo ga potem popolnoma odbili.

Tudi v Flandriji smo zopet pridobili naprej na ozemlju. Pri Verlorenhocku smo vjeli 162 Angležev. Jugozapadno od Lilla se je pričel kot odgovor na naše uspehe v Galiciji pričakovani veliki francosko-angleški napad.

Naperjen je proti našim pozicijam vzhodno od Fleubaixa, vzhodno od Richencourda, vzhodno od Vermellesa, v Allainu, Carencyju, Nieuwillu in St. Laurentu pri Arrasu. Sovražnik — Francozi, kakor tudi beli in barvasti Angleži — je privedel v boj najmanj 4 nove armadne zbore poleg čet, ki jih je vporabljal v teh črtah že dlje časa. Vkljub temu smo skoro povsodi odbili te opetovane napade z zelo velikimi izgubami za sovražnika. Zlasti se je to zgodilo pri angleških napadalnih poskusih. Zajeli smo okrog 500 vjetnikov. Samo v okolici med Carencyjem in Neuwillom se je nasprotniku posrečilo, da se je utrdil v naših najsprednejših črtah: Protinapad je v teku. Severno od Steinabrücka v dolini reke Fecht smo z napadom odbili sovražnika, ki se je v gosti megli vgnézdil neposredno pred našimi pozicijami, ter razdejali njegove jarke.

#### Nadaljevanje bojev na francoski fronti.

Veliki glavni stan, dne 11. maja.

Včeraj dopoldne smo pregnali s svojim ognjem neko angleško linijsko ladjo pred Ostendom. Vzhodno od Ypresa smo še napredovali ter vplenili 5 strojnih pušk. Jugozapadno od Lilla so nadaljevali Francozi s svojimi napadi na višino Loreto in na kraje Ablain in Carency. Vsi napadi so bili odbiti. Število tu vjetih se poviša na 800. Med Carencyjem in Neuwillom so Francozi še držali jarke, ki so jih bili zavzeli. Boj tu še traja. Neko angleško letalo smo jugozapadno od Lilla zbili. Severnozapadno od Bery au Baca v gozdovih južno od La Ville au Boisa so naskočile naše čete včeraj pozicijo, obstoječo iz dveh zapored ležečih črt v širini 400 m vjele pri tem nekaj neranjenih sovražnikov ter vplenile 2 metalca min in mnogo municije. Napadi sovražne infanterije severno od Flireja in v gozdu Le Pretre so se izjalovili pod znatnimi izgubami za nasprotnika.

### Nemško-angleška vojna.

#### Angleški torpedni rušilec „Maori“ potopljen.

Dne 8. maja je bil pred Zeebrüggom od ognja naših obrežnih baterij potopljen angleški torpedni rušilec „Maori“. Rušilec „Crusader“, ki je skušal priti na pomoč, je bil prisiljen, da se je umaknil in da je pustil rešilne čolne, ki jih je spustil v morje, na cedilu.

#### Cunardov parnik „Lusitania“ torpediran.

Parnik družbe Cunard „Lusitania“ je bil torpediran in se je potopil. Ravnatelj družbe Cunard je sporočil liverpolskemu „Evening Exspressu“, da je bila „Lusitania“ potopljena 8 milj daleč od postaje za brezžični brzobjav Old Head.

Torpediranje parnika „Lusitania“ je bilo izvršeno popoldne ob 2. uri 33 minut. Število potnikov in posadke je znašalo 1900, po drugih poročilih pa 1978 oseb in sicer 290 potnikov I., 662 potnikov II. in 361 potnikov III. razreda in 665 mož

posadke. 20 čolnov je bilo mogoče spustiti v morje. Časnikar Couper je izjavil: Ko se je parnik bližal Irski, imeli so na parniku strogo opazovalno službo. Govoril sem ravnokar z nekim prijateljem, ko se je približno ob 2. uri opazil v razdalji 1000 yardov poveljniški most podmorskega čolna. Takoj nato se je lahko opazila bela penasta črta torpeda. „Lusitania“ je bila zadeta v sprednjem delu. Slišala se je močna eksplozija. Deli raztrganega ladjinega lesa so zleteli v zrak. Kmalu nato je zadel ladjo drugi torpedo ter se je začela ladja nagibati proti krmilnemu krovu. Posadka je šla takoj na delo, da spravi potnike v čolne. Vse se je vršilo v redu. Neko 6letno dekletce me je prosilo, da bi jo rešil. Spravil sem jo v rešilni čoln, toda bojim se, da so njeni stariši postali žrtev katastrofe. Jaz sam sem stopil v zadnji čoln. Nekaj čolnov se, ker se je ladja preveč nagnila, ni moglo spustiti v morje in se jih je moralo, ko se je ladja potopila, odrezati. V 2. razredu je bilo mnogo žensk. Nadalje se je nahajalo na krovu približno 40 otrok v starosti pod enim letom. Dasi natančnih števil ni mogoče dognati, je toliko že gotovo, da je bilo rešenih manj nego 600 oseb. Čuje se, da je utonil tudi ameriški milijonar Vanderbildt. Preživeli izjavljajo, da je bilo po torpedih mnogo potnikov ubitih ali ranjenih. Na ladji se je nahajalo 188 Amerikancev, 956 britskih podanikov in sto oseb drugih narodnosti. Častnikarski urad poroča, da je bilo v celem rešenih 658 oseb in 45 mrličev spravljenih na suho. Na parniku se je nahajalo 2160 oseb.

#### Demonstracije.

„Daily News“ poročajo iz Liverpoola: Mnogo prodajalen, ki so last Nemcev in Avstrijcev, je bilo oplenjenih. Okna so bila razbita, pohištvo in zaloge pa so pometali na cesto. Besneča drhal je hodila v severnem delu mesta od prodajalne do prodajalne. Nobeni prodajalni z nemškim napisom niso prizanesli. Vsa mestna policija in orožništvo na konjih sta poskusila razpediti drhal, toda ta je, oborožena s palicami in kamenjem, nadaljevala razdejevalno delo. Nemiri so se pričeli v soboto in so se v nedeljo nadaljevali. Zvečer je postal položaj resen. Brezdvomno gre za organizirano delo. Opeko in druge predmete, pripravne za metanje, so poskrili blizu prodajalen, da pripravijo s tem napad.

Tudi v Viktoriji v Britski Kolumbiji je prišlo, kakor poroča Reuterjev urad, do nemirov. Več sto ljudi, ki so jih vodili vojaki v uniformah, se je navalo na nemški klub in nemški hotel ter razbilo pohištvo.

„Central News“ poročajo iz Novega Jorka, da je vest o torpedaciji „Lusitanie“ povzročila Nemcem sovražne demonstracije, h katerim so hujskali severoamerikanski anglofilci Amerikance in ki so dovedle do razbijanja in pretepov. Mnogo oseb je bilo pri tem usmrčenih ali ranjenih. Mnogo ameriških listov znova svari, naj občinstvo ne uporablja angleških ladij.

#### Dva Zeppelina nad Anglijo.

Dva Zeppelina sta priplula zjutraj ob 3/4, na 3 nad Southend in Westcliffe ter vrgla v celem kakih 30 bomb. Nekaj teh bomb je povzročilo požare. Kolikor je dosedaj znano, sta bili dve ženi ubiti, več prebivalcev pa je bilo ranjenih. Ena bomba je bila namenjena plinarni, zgrešila pa je svoj cilj. Zgodaj zjutraj so videli v veliki višini v sedstvu Romforda, 12 milj od Londona nekega Zeppelina. Očividno je bil priplul od Southenda ali Purfleeta. Zrakoplov se je tik pred Romfordom obrnil ter vrnil proti Chelmsfordu. Tudi nad Gravesendom so videli zjutraj neki zrakoplov. Forti so začeli streljati ter so zrakoplov prepadli. Škoda, ki so jo napravili zrakoplovi v Southendu, cenijo na 60.000 funtov. Druga poročila vedo, da sta Zeppelina metala bombe še na 30 kopališč. Na več krajih so bombe zažgale.

### Nemško-ruska vojna.

#### Rusi se umikajo na vsi črti.

Veliki glavni stan, dne 7. maja.

Tudi boji na desnem bregu dolnjega Dunaja so se včeraj končali s popolnim uspehom za zavezniške čete. Sovražnik se tamkaj z največjo hitrostjo umiče proti vzhodu. Samo ob Visli se je še držal mal sovražni oddelek. Dalje proti jugu smo prodrli na desni breg Wisloke v smeri na Wislok in preko reke Jasielke. Opetovano so deli desnega krila pod poveljstvom generalnega polkovnika pl. Mackensa se nahajajoče armadne skupine že zadele na ruske kolone, ki se jadrno umikajo iz karpatske fronte zapadno od gorskega prelaza Lupkow pred zavezniki, ki jim slede za petami. Z vsakim korakom naprej narašča vojni plen.

#### Nemški uspeh v zapadni Rusiji

Veliki glavni stan, dne 7. maja.

Boji južno od Szadowa in vzhodno od Rossienija so se končali z izrazitim porazom ruskih čet, ki so imele velike izgube, izgubile 1500 vjetnikov in se umikajo na vsi črti. Jugozapadno od Kalvarije, južno od Avgustowa in zapadno od Przasznysza smo krvavo odbili vse ruske napade. V teh bojih so Rusi izgubili skupaj 520 vjetnikov.

## Proti ruskim in francoskim dementijem.

„Agence Havas“ razširja noto, iz katere je razvidno, da zanikuje rusko veleposlaništvo v Parizu zavezniško zmago nad Rusi v zapadni Galiciji. Francoska agencija dostavlja, da so s tem izpodbita nemška poročila o treh uspešnih navalih, zakaj, tudi pri Langemarku in Epargesu niso donesli nemški napadi nobenega trajnega dobička. Francosko časopisje skuša celo predstaviti operacije v okolici Ypresa kot velik poraz za Nemce. Kar se najprvo tiče položaja v zapadni Galiciji, so Rusi, ki razširjajo uradno kakor se zdi, po cel svet svojih dementije, namenoma zamudili navesti podrobnosti in imenovati kraje. Rusi si ne upajo, da bi ugovarjali njim že znanim uradnim nemškim in avstro-ogrskim poročilom, da so zavezniške čete zasedle Dunajec, Szadov in Tarnow ter si na več točkah priborile prehod preko Wisloke. To so neovržena dejstva in en sam pogled na zemljevid, pokaže tudi neveščakom, da s tem ni bila le ruska pozicija ob Dunajcu poražena, marveč da so najmanj v zapadnem delu karpatske fronte ruske pozicije nevzdržne, da celo v precejšnjem obsegu prijetje v hrbtu. Tako hitro umikanje od pozicij ob Dunajcu tja za Wisloko, je isto, kakor beg ter da sklepati na skoro popolno deruto ruske armade na fronti kakih 170 kilometrov širine. Sila v poraz zapletenih ruskih čet, odgovarja 8 do 10 armadnim zborom. Tudi uspehi v okolici Ypresa so od nemškega vrhovnega armadnega vodstva dan na dan z natančnimi poročili o zavzetih krajih podkrepjeni. Splošne fraze Francozov, se ne morejo postaviti proti našim poročilom.

## Nemci zasedli Libavo.

Veliki glavni stan, dne 8. maja.

Naše proti Libavi prodirajoče čete so zasedle to mesto. Pri tem so vjele 1600 mož, ter uplenile 12 topov in 4 strojne puške. V Libavi smo uplenili veliko skladišče vojnega materiala. Močnim ruskim silam vseh vrst orožja, ki jih je nasprotnik zbral v Mitavi, so se počasi izognile naše proti temu mestu poslano čete. Severnovzhodno od Kowna smo uničili en ruski bataljon ter temeljito razdejali železnico Vilna-Szawle. Na Njemenu pri Sreducku smo potolkli razpršene ostanke štirih ruskih bataljonov, ki so najbrže spadali k četam, poraženim dne 6. in 7. maja pri Rossieniju.

## Zopetno prebitje ruske fronte.

Rusi so poskusili včeraj na črti Besko—Brzow ob Stebnici—Brzczanki—Ropczyce (vzhodno od Denbice)—Szczucinu ob Visli ustaviti zasledovanje armade generalbrsta pl. Mackensena. Ta namen se je popolnoma ponesrečil. Proti večeru so bile ruske črte na mnogih točkah, zlasti pri Besku in med Brzowom in Lutco prebite, dočim se je bil dopoldne že z najtežjimi izgubami za sovražnika ponesrečil obupen napad več ruskih divizij iz Sannoka v smeri na Besko. Zasledovanje se nadaljuje.

## Turčija proti tripelententi.

### Napad na Dardanele. Turške vesti.

Na fronti ob Dardanelah drži sovražnik v Ariburnuju svoje dosedanje pozicije na jugu. V okolici Sedil Bara je hotel sovražnik izvršiti včeraj dopoldne pod zaščito svojih ladij napad. Boj se je do popoldne vršil za nas uspešno. Končno smo pregnali sovražnika s svojimi protinapadi na kraj, kjer se je izkrcal, pri čemer smo mu prizadejali težke izgube. Na levem krilu je zasledoval del naših čet sovražnika do izkrcevališča pri Sedil Baru ter ga na begu obsul s točo bomb. V Asrbeičanu je prišlo v okolici Dilnana do brezpomembnih prask med našimi poizvedovalnimi oddelki in Rusi. Z drugih front ni poročati nič pomembnega.

Po zanesljivih privatnih poročilih iz Erzeruma so izvršile turške čete močan protinapad proti Rusom, ki so južnozapadno od Oltyja v smeri proti Kaleboghazi ofenzivno napadali. Turška protiofenziva je bila uspešna. Sovražnik je bil, ko je imel velike izgube, pognan nazaj v smeri proti Narmanu. Boji se nadaljujejo. Ruske vjetnike so prepejlali v Hassan-Kale.

Na fronti ob Dardanelah smo uničili v napadu proti levemu krilu sovražnika, pri Ariburnuju en nasprotni bataljon, vzeli del njegovih, močno utrjenih okopov ter vplenili nad 200 pušk in eno strojno puško. Tudi včeraj zvečer je bila naša akcija proti Sedil Baru spremljana od prav težkih izgub za Angleže. Pri tej priliki smo vplenili tri strojne puške in mnogo municije. Do sedaj smo skupaj vplenili 10 strojnih pušk. Z drugih bojišč ni nič bistvenega.

### Angleške vesti.

Turki so silno utrdili na Galipolskem otoku. Med turškimi vojaki, ki so jih zavezniki vjeli, je mnogo kristjanov. Nakateri angleški častniki na Tenedu so izrazili prepričanje, da je bil bombardma dardanelskih forov tako silen, da Turki utrdbe ne bodo več mogli popraviti. Fori, ki branijo Maitos, so že popolnoma razrušeni. Angleške čete so že

zavzele, kakor se zatrjuje, eno izmed utrdb pri Maitosu. Ta vest sicer še ni potrjena, eno pa je gotovo, da je Maitos vsled silnega obstreljevanja popolnoma razrušen. Turške izgube na tej točki so zelo občutne.

V pristanišču Aleksandrija zbirajo Angleži in Francozi novo, kakih 50.000 mož broječo armado, ki se odpelje na Gallipoli.

## Operacije proti Bosporu.

Dne 2. maja je črnomoško brodovje energično več ur bombardiralo bosporske utrdbe, zlasti pa fore Fener, Karidge, Filbaurne, Bomiakliman, gorenji in dolnji Kavaks in Kilia Elams. Baterije so odgovarjale z ognjem topov, for Madjaz pa z ognjem možnarjev, toda brez vsakega uspeha. V foru Elams smo konstatirali veliko eksplozijo in požar. Naše ladje so izborno streljale in zadele. Turško brodovje je bilo usidrano v morski ožini in se ni približalo ruskemu ladjevju. Ena naših križark je razstrelila velik sovražni parnik. Moštvo je bilo rešeno in spravljeno na varno. Kilinski, Zunguldak, Eregli in vse primorske kraje do Bospora smo pregledali in preiskali, ne da bi kje našli kašne ladje, razen neke jadrnice, ki je razobesila perzijsko zastavo. To ladjo smo potopili. Neka druga naša ladja je ponoči razstrelila neko jadnico ob bolgarski obali.

\* \* \*

## Italijanska zbornica odgodena.

Izšel je kraljevi dekret, ki odreja odgoditev senata in zbornice na 20. maj. Kakor znano, bi se naj bila zbornica sestala 12. maja.

## Kitajsko-japonski spor — poravnani.

Japonsko veleposlaništvo je dobilo uradno brzojavko iz Tokija, da je Kitajska sprejela zadnjo noto Japonske.

## DNEVNE VESTI.

Častniki in moštvo rekonvalescentnega oddelka c. kr. pešpolka 97. so bili ob priliki prihoda v mesto Kranj najprijaznejše sprejeti tako od strani oblasti kakor od meščanov. Ves čas našega bivanja v krasnem Kranju nas je prebivalstvo obdajalo z vso mogočo postrežljivostjo, ki se je izrazila posebno v patrijotičnem delu damskega komiteja, kateri je zbral in podelil rekonvalescentom obilna velikonočna darila. Slavnemu komiteju, cenjenim darovalcem, kakor tudi prebivalstvu in oblastim mesta Kranja bodi na tem mestu od poveljstva oddelka izrečena najtoplejša zahvala.

Kermptič, major.

Kranjska podružnica „Slovenskega planinskega društva“ je obravnavala v odborovi seji tekoče društvene zadeve. Iz poročila posnemamo, da je bila Prešernova kočna na Stolu odprta v pretečenem letu od 31. maja do 30. avgusta. Koča se je morala radi nastale vojne zapreti ravno ob času, ko se pravzaprav šele prične življenje obisk naših gorskih velikanov. Vsled tega se ni čuditi da je obiskalo kočno samo 237 planincev, med tem ko je druga leta to število znašalo nad 600. Seveda so obisku primerno padli tudi prejemki kočne in so znašali le K 764.44. Po odbitku upravnih stroškov in stroškov za nabavljanje živila in nekaj opravil, se je koncem leta izkazal od kočne čisti dohodek K 76.79. Drugi dohodki podružnice so znašali K 663.73. Del teh dohodkov se je porabil za „Planinski vestnik“, dalje za poravnavo obresti, ostanek pa za amortizacijo. Premožensko stanje tedaj kljub neugodnim razmeram ni obupno, nasprotno dokazuje, da se društvo krepko razvija in se bode pri normalnih razmerah oteslo prav kmalu vseh bremen, kar bode tem lažje, ker se slavno občinstvo živahno zanima za delovanje društva in ga vsestransko krepko podpira. Pri teh okoliščinah društveni odbor lahko mirno zre v boljšo bodočnost. Določijo se društveni izleti dne 13. maja na Grmado, 29. junija čez Šenturskogar v Kamnik in povodom otvoritve Prešernove kočne na Stol. Čas otvoritve se določi pozneje, ko se bode določila otvoritev Kadilnikove kočne na Golici. Dr. Kušarjev sklad se je pomnožil za K 37.81. To svoto so nam dali društveni nabiralniki in sicer pri g. Mariji Mayr K 10.43, g. Mariji Jezeršek K 8.—, g. Franu Benedik K 7.60, g. Ceciliji Pogačnik K 6, g. Konradu Geiger K 3.26 in g. Rudolfu Jegliču K 1.32. Iz nabiralnika na Selu K 1.20. Zbor delegatov v Ljubljani je z večino glasov po daljši debati sklenil, da se društveno glasilo „Planinski vestnik“ letos ne bode izdal, pač pa z novim letom 1916 v tako povečani obliki, da dobe cenjeni društveniki z novim „Vestnikom“ popolno nadomestilo.

Požar. Dne 7. t. m. ob pol 11. uri zjutraj je nastal ogenj na Knapih pri Bukovšici na Gorenjskem, ter upepelil skoro celo vasico. Užgali so menda otroci. Razen enega so bili vsi kmetje zavarovani, žal, da za premale vsote. Zgorelo je do malega tudi pohištvo, obleka itd. in tamošnjemu gostilničarju, tudi dve kravi in štirje prašiči, nekemu posestniku pa nekaj srebrnega in papirnatega denarja. Beda je velika. Vedno se novič pokaže, ka-

ko opravičen je že tolikrat izrečen poziv: Varujte otroke! Skrivajte užgalice pred njim!

Pri oddaji brzojavk mora stranka glasom najnovejše naredbe na blanketu pripomniti „Na lastno odgovornost“ in to pripombo lastnoročno podpisati.

Okrajno šolsko nadzorstvo. Okrajni šolski nadzornik za slovenske ljudske šole v Ljubljani Anton Maier je poklican na službovanje k dež. šolskemu svetu. Na njegovo mesto pride Franc Lavtižar, sedaj v Novem mestu.

Vojno posojilo. Kakor se da že sedaj konstatirati, se vrši podpisovanje vojnega posojila v celi Avstriji pod stopnjevanim navalom občinstva. Včerašnji tretji dan za subskripcijo je prinesel pri vseh podpisovalnicah močno povzdigo subskripcije, tako po številu, kakor po vsotah. Zlasti poročajo tudi poštni uradi o mnogih subskripcijah. Med drugimi so podpisali: Avstrijska orožarna 5 milijonov, Hirttenberška tovarna za patrone 3 milijone, od teh 1 milijon na ogrsko vojno posojilo, firma Schoeller & Ko. 3 milijone, zavarovalnica Providentia 2 milijona, delniška družba Roth 2 in pol milijona, od teh 500.000 na ogrsko vojno posojilo, firma W. Beck in sinovi 1 milijon, od teh 200.000 na ogrsko vojno posojilo, firma M. Torsch 3 milijone. Firma Julius Meinel je za avstrijsko in ogrsko vojno posojilo vnovič znamenovala skupaj 500.000 K, toraj skupaj z znamenovanjem za prvo avstrijsko in ogrsko vojno posojilo 900.000.

Program za nakupovanje žrebet na Kranjskem. Dne 25. maja 1915: Na Brezovici pri kolodvoru od 1/2.8ih do 10ih dopoldne; V Krškem pri Gregoričevi gostilni od 1/2.3h do 1/2.6ih popoldne. Dne 26. maja 1915: V Brežicah poleg „Narodnega doma“ od 6ih do 1/2.8ih zjutraj; v Št. Jerneju od 10ih do 11ih dopoldne; v Skocijanu od 1 do 2 popoldne; v Mokronogu-Bistrici pri kolodvoru od 4h do 6ih popoldne. Dne 27. maja 1915: V Št. Petru na Krasu pri gostilni poleg trgovca Alojzija Domiceleja od 8ih do 9ih dopoldne; v Bujah (pri Košani) pri g. Deklevi od 10ih do 1/2.12ih dopoldne. Naprodaj pripeljana žrebata je imeti na drobnem povodcu, ter je s seboj prinesiti živinski potni list in spuščalni list onega žrebca, ki je žrebetov oče. Brez teh izkazil se ne sme kupiti nobeno žrebe. Nakupljena žrebata se bodo takoj plačala in prevzela.

Razglas. V zadnjem času dobivajo vojaki pri armadi na bojnem polju od svojih domačih številna pisma, v katerih se pozivljajo, da naj prosijo dopusta za izvršitev pomladne setve. To dokazuje da so navodila izdana o vojaških dopustih za zagotovitev pomladanske setve, pri prizadetem prebivalstvu se vedno napačno tolmačijo. Za to se ljudstvo ponovno opozarja, da se moštvo armade na bojiščih dopusti sploh ne morejo dovoliti, in so tudi vse tozadevne prošnje brez koristi. Za obdelovanje polja onih vojakov, ki so na bojišču pred sovražnikom se je zadostno preskrbelo na drug način, zlasti z zaveznostimi, ki so se naložile v tem oziru občinam. Dopuste za obdelovanje polja in sicer v največji izmeri štirinajstih dni — je mogoče dovoliti v kolikor to dopuščajo tozadevni vojaški interesi, samo moštvo, ki je kmečkega stanu in služi pri vojaških četah, nadomestnih četah, zavodih itd. v zaledju (zunaj bojnega polja). Za dopuste te vrste lahko zaprosi ali vojak sam, ki hoče dobiti dopust ustmeno pri pristojnemu vojaškemu poveljstvu, ali pa njegovi domači potom političnega okrajnega oblastva. Na prošnje, ki bi se vlagale neposredno pri c. kr. ministrstvu za deželno brambo se more prav tako malo ozirati, kakor na prošnje na dopuste vojakov, ki so pri armadi na bojiščih.

Razglas. Po ministrskem ukazu z dne 25. junija 1914, drž. zak. št. 166, je vojaški dolžnosti podvrženim prepovedano prekoračiti meje monarhije v inozemstvo. Izjeme more dovoliti v posebno ozira potrebnih slučajih politična deželna oblast v sporazumu z vojaškim teritorialnim poveljstvom. Ker je torej za stranke, bivajoče na Kranjskem predpisan sporazum c. kr. deželne vlade v Ljubljani in c. in kr. vojaškega poveljstva v Gradcu, morejo stranke le tedaj računati na pravočasno rešitev prošenj, če jih vložijo najmanj 14 dni pred nameranim nastopom potovanja pri okrajnem glavarstvu svojega bivališča, v policijskem okrožju Ljubljana pa pri c. kr. policijskem ravnateljstvu in prilože vse potrebne dokumente, zlasti izkaze o vojaškem službenem razmerju.

Na tedenski semenj v Kranju, 10. majnika 1915 se je prignalo: 198 glav domače govede, — glav bosanske govede, — glav hrvaške govede, 9 telet, 246 prešičev, — ovac, — koz, — Od prignane živine je bilo za mesarje: 130 glav domače govede, — glav bosanske govede, 13 prešičev. — Cena od 1 kg žive teže 2.20 K za pitane vole, 2.06 K za srednje pitane vole, 2.— K za nič pitane vole, — K za bosansko (hrvaško) goved, 1.90 K za teleta, — K za prešiče pitane, — K za prešiče za rejo.

## Otroški voziček

skoraj nov, se prodaja po jako nizki ceni. Natančneje se izve pri Lovrencu Grohanu, barvarju. v Kranju.

## Razglas.

Prva strelska vaja c. kr. prostovoljnih strelcev na strelišču v Struževem, vrši se v nedeljo, dne 16. maja t. l. popoldne.

Prostovoljni strelci in vsi oni, ki se za stvar zanimajo, se vabijo, da se zberejo ob  $\frac{1}{2}$  3. uri popoldne na strelišču. Pozneje dohajajočim bo vstop zabranjen, ker se okoliš strelišča iz varnostnih ozirav zapre. Postavljenim stražam se je brezpogojno pokoriti. — Za naprej se vrše strelske vaje vsako nedeljo in vsak praznik ob istem času.

C. kr. okrajno glavarstvo v Kranju,  
dne 11. maja 1915.

Zobozdravniški in zobotehnični atelje

**dr. Edv. Globočnik**

okrožni zdravnik in zobozdravnik in

**Fr. Holzhacker**

konc. zobotehnik

**v Kranju**

v Hlebšovi hiši, nasproti rotovžu, je slavnemu občinstvu vsak delavni dan od 8. ure zjutraj do 5. ure popoldne in ob nedeljah dopoldne na razpolago.

**Pomlad!**

**Najstarejša  
trgovina**

**Ferd. Sajovic**

**v Kranju**

(poprej J. C. Pleiweiss)

priporoča za

**svojo bogato zalogo**

modnega blaga sukna za ženske obleke, barhenda za bluže in obleke, ševijotov, kamgarnov in lodnov, platna za rjuhe, cvilha za žimnice, satenastih in pisanih posteljnih odev, kakor tudi vsega drugega **manufakturnega blaga**. Volneni robci, pleti, ogrinjalke in pleteni robci najnovejših vzorcev in najboljše kakovosti. Srajce, jopice in hlače za ženske, moške in otroke.

**Svilnati robci najnovejših vzorcev.**

6 52—20



Najbolje in najceneje se kupi pri tvrdki

**RUDOLF RUS**

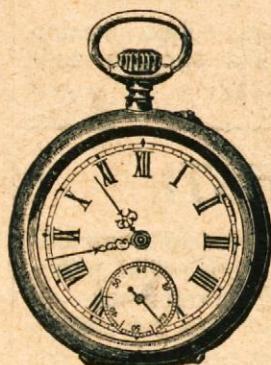
v Kranju (poleg lekarne)

Ustanovljeno leta 1885

**Prva in največja zaloga  
ur, zlatnine in srebrnine.**

Ceniki zastoj in poštnine prosti.

**Strogo solidna in poštna postrežba.**



**Suhe gobe**

in druge deželne pridelke v vsaki množini po najvišjih dnevnih cenah kupuje

**M. RANT, KRANJ**

trgovina mešanega blaga in deželnih pridelkov

**Trboveljski in češki premog.**

**Restavracija pri kolodvoru**

priporoča dobro kuhinjo, pristna vina, češko  
budjeviško pivo. Lep senčnat vrt.

5 52—20

**Najbolj varno naložen denar v vsem  
političnem kranjskem okraju!**

**Mestna hranilnica v Kranju**

obrestuje hranilne vloge po

**Splošni rezervni zaklad  
(lastno premoženje) nad  
378.000 kron!**

Hranilnica posoja na zemljišča po  $5\frac{1}{2}\%$  na leto in na amortizacijo v 45 letih, tako da na primer dolжник v teku 45 let popolnoma poplača posojilo 100 kron z obrestmi vred, ako plačuje vsakega pol leta po 3 krone.

Koncem leta 1914. je bilo  
stanje hranilnih vlog nad

**5 milijonov 337 tisoč kron.**

Posojil na zemljišča ter posojil občinam  
nad 4 milijone kron.

**4  $\frac{1}{2}$  %**

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje hranilnica iz lastnega. Narasle in nedvignjene vložne obresti pripisuje h kapitalu vsakega pol leta — to je dne 30. junija in dne 31. decembra — ne da bi bilo treba vlagateljem se zglašati radi tega pri hranilnici.

Za varnost hranilnih vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina Kranj z vsem svojim premoženjem in z svojo davčno močjo. Da so hranilne vloge res varne, priča zlasti to:

**da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar mladoletnih otrok in varovancev, ter župnišča cerkveni denar.**

Ta najstarejši in največji denarni zavod na celém Gorenjskem uraduje

**v Kranju na rotovžu**

vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in vsak tržni dan tudi od 2. do 4. ure popoldne.

1 12—17